

N:o 99.

Af friherre **Palmstierna**, om årligt understöd åt postföraren
Anders Johan Johansson i Furusund.

I det betänkande angående ändrad organisation af generalpoststyrelsen och därunder lydande förvaltningar samt lönerreglering för postverket, som sakkunnige afgåfvo den 11 december 1907, upptogs ett nytt anslag af kr. 20,000, från hvilket understöd skulle utbetalas åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlåtats i dess ärenden. Kommissionen anför härom hufvudsakligen följande:

»Föreståndare för landsstation är bunden vid postverket allenast genom kontrakt. På grund häraf har det hittills icke förekommit, att dylik poststationsföreståndare tillerkänts något understöd af postmedlen vid afgång från sin befattning. Vid åtskilliga tillfällen hafva framställningar om sådant understöd inkommit till Kungl. Maj:t eller generalpoststyrelsen, men dessa framställningar ha icke ledt till något resultat.»

— — — — »Enligt § 8 i den för generalpoststyrelsen gällande instruktionen äger styrelsen, utan särskild underdånig framställning utgifva gratifikationer till postförare, som under postens forsling blifvit illa slagen eller sårad, å högst 150 kr. Kommissionen finner det vara önskvärdt, att möjlighet beredes generalpoststyrelsen att äfven i andra fall, då tjänsteman vid postverket eller annan person under sysselsättning för postverkets räkning träffas af olycksfall eller eljest lider skada, tilldela sådan person ett efter förhållandena afpassadt understöd.

På grund af hvad ofvan anförts har kommissionen hemställt, »att generalpoststyrelsen måtte bemyndigas dels att, då poststationsföreståndare, som varit medelst personligt kontrakt anställd, eller landtbrefbärare från befattningen afgår efter längre tids tjänstgöring samt visar sig vara i be-

höfvande omständigheter, till sådan funktionär utbetala årligt understöd med lämpligt belopp, dels att, då tjänsteman vid postverket eller annan person under sysselsättning för postverkets räkning träffas af olycksfall eller eljest lider skada, tilldela sådan person ett efter förhållandena afpassadt understöd.»

Departementschefen yttrade om detta förslag uti kungl. propositionen till 1908 års Riksdag följande:

»Det syfte, som kommissionen här velat vinna, synes mig i hög grad behjärtansvärdt, och jag biträder därför kommissionens hemställan, att ett anslag af kr. 20,000 må för ifrågavarande ändamål uppföras i staten. Beträffande dispositionen af detta anslag vill jag emellertid anmärka, att det synes mig böra ankomma på Kungl. Maj:ts pröfning i hvarje särskildt fall att anvisa understöd till poststationsföreståndare och landtbrefbärare.»

Uti den kungl. proposition angående postverkets omorganisation, som väntas bli förelagd innevarande års Riksdag, torde samma anslag af 20,000 kr. ånyo bli upptaget.

På grund häraf kan man förutsätta, att postverket för framtiden erhåller möjlighet lämna ett välförtjänt och rättvist understöd åt sådana med kontrakt anställda, som slitit ut sig i dess egen tjänst. Däremot kan man ej godtgöra den beklagliga försummelse, som ägt rum under den gångna tiden. Många, som plikttroget skött sitt ansträngande arbete under årtal, ha ej fått sin anhållan om understöd på ålderdomen beviljad. Bland dessa är det en person, hvars förhållanden påkalla särskild uppmärksamhet.

Uti augusti 1906 inlämnade postföraren A. J. Johansson i Furusund en anhållan till generalpoststyrelsen om pension, enär han ämnade lämna sin tjänst. Han hade antagits till densamma redan den 1 dec. 1871 och skött postföringen sedan dess dels under många år å hela sträckan Furusund—Norrtälje, dels på senare tid mellan Furusund och Angskär 15 km. samt linien Furusund—Blidö 5 km. Till en början förrättades tjänstgöringen 2 sedan 3 gånger i veckan. Under hela sin långa tjänstetid har Johansson aldrig gjort sig skyldig till någon försummelse, men särskildt vid ett tillfälle satt lifvet på spel under fullgörande af sin tjänsteplikt. Härom lämna bifogade intyg bevis.

På Johanssons framställning svarade generalpoststyrelsen, att den »skall taga under öfvervägande, huruvida icke något understöd bör beredas». Detta skulle i så fall bli »ett mindre belopp för en gång.»

När man tar i betraktande Johanssons nuvarande belägenhet och arten af hans tjänstgöring, inses lätt, att ett understöd, sådant generalpoststyrelsen

möjligen kunde anse sig berättigad lämna, ej skänker tillräckligt erkännande åt Johanssons lifsarbete.

Postföringen å linien Furusund—fastlandet är under vintern i regel förenad med synnerligen stora svårigheter och hårda ansträngningar. Detta framgår omedelbart af Furusunds läge i Stockholms skärgård långt ute vid hafsbandet och omgifvet af strömvatten, som vid isbeläggning af postföraren måste öfverskridas, hur opålitliga de än äro. Under vintertiden får han ofta färdas båtledes öfver öppna vattnet, men sedan söka ta sig fram så godt han kan öfver isbandet till stranden. Att denna postbefordring ej är fri från stora faror, ofta t. o. m. förenad med verklig lifs-fara, behöfver ej särskildt framhållas. Endast sällan kan postföraren ensam befordra posten under rodd i vinterstorm och hög sjö eller vid färd på svaga isar utan måste anlita hjälp af en eller två karlar, hvilkas aflöning postföraren själf måste bestrida. Johanssons aflöning har under de sista åren varit 415 kr. i ett för allt.

Sedan Johansson efter uppnådda 72 år nu på grund af sjukdom vill lämna sin 38-åriga oförvitliga tjänstgöring, har han förutom sig själf en ålderstigen, blind hustru att försörja. Genom sina händers arbete kan han det ej, och som han befinner sig i knappa omständigheter, begärde han ett understöd af 300 kronor årligen under sin lifstid. Härtill anser han sig särskildt berättigad, som han under postbefordring nyårsaftonen 1900 gått ner sig på isen och sedan dess aldrig lyckats helt återvinna hälsan. Det vore i sanning beklagligt, om denna Johanssons billiga begäran om underslöd ej blefve behjärtad.

På grund af hvad jag sålunda anfört och med bifogande af intyg, som styrka lämnade uppgifter, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville till postföraren Anders Johan Johansson i Furusund, född den 27 juli 1836, bevilja ett årligt understöd af 300 kronor att utgå från och med år 1909.

Stockholm den 25 januari 1909.

E. Palmstierna.

Afskrift af afskrift.

Härmed får jag intyga, att postföraren A. J. Johansson i Furusund, som under en lång följd af år under vintermånaderna eller den tid af året då regelbunden postångbåtsförbindelse å linjen Stockholm—Furusund—Norrhälje samt Stockholm—Blidö ej eger rum, fortskaffat posten först mellan Furusund—Norrhälje, sedermera Furusund—Angskär samt mellan Furusund—Blidö, med största pligttröhet och noggrannhet fullgjort sitt åtagande; samt att ifrågavarande postforsling är synnerligen besvärlig och mången gång lifsfarlig, då postföraren icke sällan nödgas krypande å nattgammal is fortskaffa posten öfver sunden emellan holmarne, innan han uppnår fastlandet; äfven som att Johansson under postforsling vid nyårstiden för några år sedan gick ned sig på svag is, efter hvilken tid hans krafter varit nedsatta, hvadan jag vördsammast får tillstyrka hans begäran att, om möjligt, på ålderdomen få komma i åtnjutande af någon pension.

Norrhälje postkontor den 14 augusti 1906.

G. Landgren.

Med afseende å postförarens af A. J. Johansson i Furusund förhållande vid fullgörandet under senaste tilländalupna sju vinterperioder af honom åliggande postföring får jag på det varmaste instämma i förestående vitsord, hvarvid jag anser mig icke nog kunna framhålla, hurusom Johansson genom mod, rådighet samt aldrig svikande energi, pliktkänsla vid många tillfällen förekommit postens försenande äfvensom åtskilliga gånger med vådlig lifsfara räddat postgodset från sänkning och med hänsyn till posternas värderika innehåll skyddat det allmänna från allvarsamma förluster.

Då naturligtvis en sådan besvärlig understundom vådlig vinterpostföring, måste i högre grad än annat arbete försvaga en mans kroppskrafter och Johansson nu mera icke personligen orkar befordra posterna, får jag förorda, att han till lön för mångårigt förtjänstfullt arbete för postverkets

räkning må under sin nu inträdda ålderdom befrias från nöd och bekymmer genom erhållande af årligt understöd.

Sandsjö den 20 augusti 1906.

H. Wennersten.

Sedan den 12/11 1900 t. f. postmästare i Norrtelje.

Uti häröfvan af vederbörande postmästare till postföraren A. J. Johansson lämnade vitsord instämmer till fullo undertecknad som i femton år förestått härvarande poststation, ty under sagda tid har hitställd post så godt som städse ankommit i god ordning, ehuru vädret och isförhållandena mången gång lagt öfvervinnerliga ansedda hinder i vägen.

Tungt blefve det för den, som såsom bemålde Johansson slitit ut sig i statens tjänst, att på ålderns dagar jämte ålderstigen, blind hustru äta kommunens hårdsmälta nådebröd.

Furusund den 23 augusti 1906.

William Strömberg.

Tullinspektör.
Poststationsföreståndare.

Undertecknad, som under de tre senaste åren förestått poststationen i Blidö, instämmer till alla delar i här ofvan gjorda uttalanden och tillstyrker bifall till Johanssons ansökan om pension, hvarjämte jag är öfvertygad om att förre poststationsföreståndaren P. A. Elmberg härstädes skulle på det lifligaste hafva instämt i detta, om han icke på grund af sjukdom vore oförmögen att tala och skrifva.

Blidö den 24 augusti 1906.

Fritz Näsström.

Komminister v. Pastor, Poststationsföreståndare.

I likhet med här ofvan lämnade vitsord till postföraren A. J. Johansson instämmer undertecknad till alla delar, som i tjugo år innehaft poststationsföreståndarebefattningen i Angskär. Under nämnda tid har Johansson alltid varit plikttrogen och ankommit i rätt tid ehuru väder- och isförhållanden ofta varit af den svåraste beskaffenhet samt mången gång varit i lifsfara i utförande af sin tjänst.

Då han nu ej mera kan försörja sig och sin hustru till följd af nedsatta kroppskrafter får jag tillstyrka bifall, att han måtte få komma i åtnjutande af ett årligt väl förtjänt understöd af kungl. postverket för sina återstående lefnadsdagar.

Angskär den 27 Augusti 1906.

K. J. Törnqvist
Poststationsföreståndare.

På begäran intygar undertecknad, att postföraren A. J. Johansson från Furusund är medellös och uti knappa omständigheter samt af ålderdom och sjuklighet urständssatt att sig försörja och uti stort behof utaf pension om detta kan beviljas honom.

Blidö den 31 augusti 1906.

J. R. Österman
Kommunal Ordförande.

Att postföraren Anders Johan Johansson i följd af kronisk luftrörsinflammation samt dubbelsidigt ljumskbräck jemte hög ålder numera har så nedsatta kroppskrafter, att han endast i ringa mån kan bidra genom arbete till sitt lifsupphålle, varder härmed intygadt.

Norrtälje den 26 august 1906.

Aug. Brandt
Stadsläkare.

Likheten med originalen intyga:

J. O. Sundin.

Gunnar Tegerström.

Likalydande med afskriften intyga:

E. A. Lindström.

A. G. Andersson.

Afskrift.

Att postförare A. J. Johansson från Furusund af mig sedan 3 månader tillbaka vårdas för förkalkning i kärtsystem, hjärtsjukdom, lungutvidgning

med åtföljande utbredd luftrörskatarr och högst betydligt nedsatta kroppskrafter, hvarigenom han är fullkomligt oförmögen och ej utan *absolut* fara för sitt lif att genom sitt synnerligen ansträngande arbete som postförare sig själf försörja, hvarför han på det varmaste rekommenderas till åldersunderstöd och pension, får jag på heder och samvete intyga.

Norrtälje lasarett den 15 januari 1908.

Carl Pontén
Lasaretsläkare.

Lika lydande med oss förevisade original intyga:

Hj. Öhman.

E. Bohman.

Frejdbetyg.

1. Att postförarens Anders Johan Johanssons i Furusund hustru Anna Kristina.
2. född den 4 juni år 1837 (trettiosju)
3. åtnjuter medborgerligt förtroende
4. blind
5. betygar Blidö församling i Stockholms län
6. den 14 januari år 1909.

Fritz Näsström
Pastor, Komminister.
